

занимаються виробництвом і експортом одних і тих же товарів і сировини, вони є конкурентами за одних і тих же іноземних інвесторів.

Однак на даний момент повноцінно конкурувати з країнами Латинської Америки Україна не в змозозі. По-перше, вироблювані товари дуже часто не відповідають кліматичним і технічним особливостям латиноамериканських країн, відповідно – нижче за якістю. Висока якість продукції за низькою ціною – це, що привертає інвесторів в латиноамериканські товари.

Крім цього, в Україні поширені офшорні підприємства з символічним капіталом, багато з яких використовуються для ухилення від податків, а також для розміщення грошей в офшорах. Зазначене негативно впливає на імідж України, що ускладнює укладання необхідних контрактів і сильно знижує зацікавленість іноземних інвесторів. Також широко відомо, що філіали ТНК в багатьох визначають розвиток Латинської Америки і її зовнішньоекономічну орієнтацію. Крім того, деякі країни (Болівія, Венесуела) націоналізували ключові сектори економіки і встановили більш суворі правила транснаціонального капіталу, набувши суверенітету, присвоїв більшу частину місцевого надлишку за рахунок доходів від стратегічних ресурсів, таких як нафта і газ, що негативно сказалося на їх економічному розвитку і загальному індексі економічної свободи (Болівія – 44, Венесуела – 25), в порівнянні з тими ж Чилі (75,2) і Перу (68,7) [2-3].

Таким чином Україні потрібно сміливіше співпрацювати з ТНК в світовому і регіональному масштабах, однак не потрібно надавати їм вирішальне право, щоб Україна продовжувала розвиватися різносторонньо, а тільки в одному напрямку.

В країнах Латинської Америки вирішальне право мають ТНК, а відповідно – США, однак Україна не пов'язана з США так тісно з економічної і історичної точок зору. На Україну також впливають європейські країни і Китай, чий інтерес повністю може бути полярним до іншого, що запобіжить монополізацію ринку зовнішніх займів. Таким чином першочергові завдання для привертання інвесторів – покращення якості товарів, відмова від шахрайства з офшорами і підвищення рівня співпраці з ТНК, в якості одного з економічних партнерів. При вирішенні цих проблем Україна збільшить поставки в Китай і, особливо, в ЄС завдяки сусідству з їх виробничими країнами, але при цьому поступово сворачиваючими видобуток ресурсів, що обмежить можливості США впливати на Україну через МВФ.

Таким чином, використовуючи досвід латиноамериканських країн, Україна може значно підвищити свою інвестиційну привертальність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ:

1. МВФ [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.imf.org
2. Problemas del Desarrollo: The Role of Foreign Capital and its Insertion in South America [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://probdes.iiec.unam.mx/en/revistas/v45n177/body/v45n177a4_1.php
3. Index of Economic Freedom. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/heatmap>

*Кордонєць Ю. В., Крижановський С. В.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ

Інвестиційний клімат певної території складається під впливом великої кількості різноманітних характеристик з різною специфікою і силою впливу на господарюючі суб'єкти. Їх вивчення включає всі напрямки функціонування держави, суспільства та окремих підприємств. Даний аспект обумовлює актуальність виділення ряду факторів,

які мають визначальний вплив на умови і привабливість здійснення капіталовкладень в межах тієї чи іншої території. Весь перелік різноманітних характеристик, які впливають на інвестиційний клімат, можна розділити на три великі категорії – стан політико-правового середовища, рівень економічного розвитку суспільства, особливості соціально-культурного середовища.

Основні характеристики політико-правового середовища, в кінцевому підсумку, зводяться до чотирьох великих елементів: політико-правове середовище території, рівень політичної стабільності, ефективність функціонування нормативно-законодавчих інструментів, обґрунтованість і стійкість концепцій розвитку території. Рівень розвитку законодавчої бази протягом багатьох років вважався одним з найслабших місць Української держави. [3]

При наявності мінімального рівня політичної стабільності в суспільстві, а також при наявності мінімальних юридичних умов для здійснення господарських відносин на перше місце виходить економічна складова розвитку суспільства – рівень економічного розвитку. Кожен з факторів має свої особливості впливу на процеси здійснення капіталовкладень. Складовими економічного розвитку суспільства, які виступають в якості чинників формування інвестиційного клімату країни, виступають: високий рівень розвитку виробництва з позитивною динамікою з року в рік, який, в свою чергу, залежить від м'якого податкового клімату, ступінь розвитку податкової системи, корупція, принципи утворення бюджету країни, рівень стабільності національної валюти, стан банківського сектора, стан ринку цінних паперів, забезпеченість сировинними ресурсами, темпи інфляції, ємність і платоспроможність внутрішнього ринку, якість розвитку інвестиційної інфраструктури, стан процесів впровадження інновацій, рівень формування інтегрованої логістичної інфраструктури, темпи динаміки валового внутрішнього продукту, темпи динаміки обсягів випуску продукції, темпи динаміки логістичних витрат в ланцюгах поставок, темпи динаміки обсягів капітальних вкладень. Прагнення до максимізації основних макроекономічних показників, які характеризують стан інвестиційного клімату, при досягненні хоча б мінімального рівня соціально-політичної стабільності є основою налагодження позитивних тенденцій залучення іноземних інвестицій. На сьогоднішній день існує ряд проблем, які стримують розвиток фондового ринку України, які й досі не вдалося усунути повністю, серед них: відсутність простеження ринкового попиту на цінні папери, суперечлива законодавча база в сфері операцій з цінними паперами, недовіра населення та його психологічна невідповідність до операцій на фондовому ринку, досить невеликий об'єм фінансової інформації в країні, політика Національного банку України, рівень відсоткової ставки якого не дозволяє знизити вартість банківських кредитів й цим самим не сприяє їх доступності, та безліч інших проблем. Соціально-культурні фактори також мають великий вплив та інвестиційну привабливість. Ці фактори знаходяться в тісному зв'язку з іншими факторами формування інвестиційного клімату країни. До соціально-культурного середовища можна віднести: рівень безробіття, рівень тіньової зайнятості, кримінальні ризики, рівень розвитку медицини, рівень розвитку освіти, воєнні ризики, демографічні тенденції, соціальна ієрархія та відносини в суспільстві, ступінь розвитку соціальної інфраструктури та екологія.

В якості основних факторів, які стимулюють економічне зростання країни завдяки залученню іноземних інвестицій, можна вважати: передачу технологій за допомогою розміщення філій іноземних фірм, розвиток конкуренції з домашніми фірмами, далі – підвищення продуктивності праці за рахунок залучення прямих іноземних інвестицій. [1]

Зв'язок між економічним зростанням і припливом інвестицій можна охарактеризувати з двох сторін. З одної сторони, від ефективності інвестиційної політики залежать стан виробництва, положення та рівень технічної оснащеності основних фондів підприємств народного господарства, можливість структурної перебудови економіки, вирішення соціальних і екологічних проблем – тобто інвестиції є основою для розвитку підприємств, окремих галузей та економіки в цілому. З іншого, обсяги інвестицій і їх

роль в економіці країн залежать від специфіки національного господарства, етапів його розвитку і місця в міжнародній економічній системі. [2]

Підводячи підсумки, можна відзначити, що інвестиції мають вирішальний вплив на формування темпів економічного зростання, добробут населення країни, що, в свою чергу, безпосередньо пов'язано із забезпеченням оптимального співвідношення між накопиченням і споживанням. Формування інвестиційного клімату є вкрай складною, комплексною і ретельно вирішуваною проблемою, яка в багато разів посилюється на територіях з нестабільним політичним, економічним і соціальним середовищем, як в Україні, тому її вирішення вимагає більш конкретних рекомендацій з урахуванням специфіки тої чи іншої території.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Radosevic S. Science and technology capabilities in economies in transition: effects and prospects // *Economics of Transition*. – 1995. – Volume 3, no. 4. – P. 459 – 478
2. Беляев Д. В. Вплив прямих іноземних інвестицій на економічне зростання і реальний сектор національної економіки // *Журнал наукових публікацій аспірантів* 2013. № 4 (82). С. 24-25.
3. Інвестиційний клімат країни та фактори, його формуючі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://studbooks.net/63370/investirovanie/investitsionnyy_klimat_gosudarstva_factory_ego_for_miruyuschie

Кулик А. В., Борисов М. Ю.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

КРАЇНИ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВАЛЮТНОГО СОЮЗУ

На сучасному етапі економічна інтеграція країн розглядається як складний, багатоаспектний, історичний феномен, який спочатку зароджується в найбільш розвинених з техніко-економічної та соціально-політичної точок зору регіонах світу. Важливою складовою міжнародної економічної інтеграції є валютна інтеграція.

Міжнародна економічна інтеграція – це високий, ефективний та перспективний етап розвитку світової економіки, нового та більш складного етапу інтернаціоналізації економічних відносин. На цьому етапі відбувається не тільки зближення національних економік, але також забезпечує спільне вирішення економічних проблем. Отже, економічна інтеграція може бути представлена як процес економічної взаємодії між країнами, що веде до зближення економічних механізмів, що складаються у формі міждержавних угод та узгоджених регульованих міждержавних органів [1].

Перші вчені, які ввели поняття міжнародної економічної інтеграції та інтеграції в цілому, – це представники неолібералізму (ринково-інституціональної школи) Б. Баласса та Дж. Вайнер. З точки зору цих вчених, механізм міжнародної економічної інтеграції має гармонійно поєднувати в собі два взаємодоповнюючих підходи – і державне, і ринкове регулювання. Основою інтеграції, на думку цієї школи, була торгівля, а сама інтеграція розглядалася одночасно і як скасування протекціонізму у взаємній торгівлі країн-учасниць, і як форма колективного протекціонізму щодо третіх країн [2].

У міжнародній економічній інтеграції важливу роль відіграє економічний та валютний союз. Економічний і валютний союз (ЕВС) символізує процес гармонізації економічної та валютної політики держав-учасниць ЄС, що забезпечує можливість введення єдиної валюти євро. Сьогодні Європейський економічний і валютний союз знаходиться в набагато кращій формі, ніж до фінансової кризи 2008 року. Однак, незважаючи на прогрес, особливо в тому, що стосується зміцнення економічного управління і запуску Банківського союзу, ЕВС залишається неповним.